

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 Lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

Programele noastre.

De

Dr. Valer Moldovan.

I.

Cuvântul „program“ poate fi luat în două înțelesuri. Ca scop și ca mijloc. Înțeleg că cuvântul program poate cuprinde în sine ținta finală a tuturor luptelor noastre și poate cuprinde numai mijloacele de luptă, formele concrete în cari sperăm să ne ajungem scopul final.

Luat cuvântul program în înțelesul prim, ca „scop“, nu mai încapem înțelesul că programul nostru nu poate fi decât unul singur, constător dintr'un singur punct:

„Asigurarea existenței, a bunăstării și fericirii poporului român ca națiune“.

Acesta e programul despre care zice dl Goldiș că e programul nostru nemuritor! În înțelesul al doilea, ca „mijloc“ de luptă, cuvântul program cuprinde în sine toate acele revindicări, fie de drept public sau privat toate, formele concrete în cari sperăm că vom putea realiza scopul nostru final, adică fericirea poporului nostru.

Urmează de aici, că programul luat în înțelesul acesta, e ceva relativ, supus vremilor și împrejurărilor, ca toate din lume. Azi suntem de credință că numai forma resp. programul cutare ne asigură realizarea visurilor noastre. Măne însă ne convingem despre contrarul. Ne facem atunci un alt program după mîntea de acum, după împrejurările schimbate. Pentru-că, durere, împrejurările nu se conformează după mîntea noastră, ci ele ne constrîng a ne acomoda noi lor. Eternul adevăr:

„Nu stau vremile sub cărma omului, ci bietul om sub vremi“.

În înțelesul acesta al doilea, sunt de-a se lua toate programele noastre, începînd cu cel din Câmpul-Libertății și până la cel din 1881. Insuși faptul, că în timp relativ scurt de 33 de ani, Românii din Ungaria și Transilvania și-au schimbat de 3 ori programul lor și că pe lângă programele aceste principale, au existat o mulțime de alte programe mai parțiale, făcute de unele grupări sau persoane, zic însuși faptul acesta militează pe lângă ideea mea, că programele sunt ceva schimbăcios, relativ, supus vremilor și împrejurărilor.

Dar să trec acum la analiza programelor însuși.

I. Primul program național care se poate numi cu dreptul de atare, e cel primit de cele 40.000 pe Câmpul Libertății.

Pentru-ca ori-cine se poate însuși controla cu ușurință exactitatea celor susținute de mine, află de lipsă a reproduce aici în întregime programul acesta:

Programul Românilor din Transilvania și Ungaria stabilit pe Câmpul Libertății de la Blaj la 1848.

1.— Națiunea română rezimată pe principiul libertății, egalității și fraternității, pretinde independența sa

națională în respectul politic, ca să figureze în numele său ca națiune română, să-și aibă reprezentanții săi la Dieta țerei în proporțiune cu numărul său, să-și aibă dregătorii săi în toate ramurile administrative, judecătorești și militare în aceeași proporțiune, să se servească cu limba sa în toate trebile, ce să ating de densa, atât în administrațiune cât și în legislațiune. Ea pretinde pe tot anul o adunare națională generală. La acestea s'a adăugat, că de aici înainte în lucrările legale ale celor-lalte națiuni transilvane și în limbele lor, Români să se numească Români, iar nu Oláh, Walach și Bloch.

2.— Națiunea română pretinde, ca biserica română, fără distincțiune de confesiune, să fie și să rămână liberă, independentă de la ori-care altă biserică, egală în drepturi și foloase cu cele-lalte biserici ale Transilvaniei. Ea cere restabilirea metropoliei române și a sinodului general anual, după vechiul drept, în care sinod să fie deputați bisericesti și mirenesti. În același sinod să se aleagă și episcopii români liber, prin majoritatea voturilor, fără candidație.

3.— Națiunea română ajungînd la conștiința drepturilor individuale, cere fără întârziere desființarea de iobăgie, fără nici o despăgubire din partea țăranilor iobagi, atât în comitate cât și în districte, în scaune și în granița militară. Ea cere totodată și desființarea zecimilor, ca a unui mijloc de contribuire împiedecător economiei.

4.— Națiunea română poartă libertatea industrială și comercială, cu ridicarea țecheurilor, a privilegiilor și a tuturor piedicilor și stavilelor cu țărele convence: de care se ține desființarea vămilor la graniță.

5.— Națiunea română poartă, ca dajdia ce s'a pus de la un timp încoace asupra vitelor, care din pricina strămătorii hotarelor gremiale se țin și se pasc în țărele vecine cu mari cheltuieli și nespusă greutate și însuși cu pericolul vieții, ca o vederată piedică a industriei și a comerțului activ, să se șteargă cu totul și tractatele care s'au încheiat între înalta Casă Austriacă, Poarta Otomană și Principatele Române, pentru-ca economia vitelor să se păzească cu toată scumpătatea.

6.— Națiunea română cere desființarea zecimei, adică a zeciuiei (Zehent) metalelor create în patria aceasta, care zeciuială e o adevărată piedică pentru lucrarea minelor. La toți proprietarii de fodine să li se dea același drept în privința măsurii hotarului fodinei.

7.— Națiunea cere libertatea de a vorbi, de a scrie și tipări fără nici o censură, prin urmare pretinde libertatea tiparului pentru ori ce publicare de cărți, de jurnale și de altele, fără sarcina cea grea a cautiunei, care se nu se ceară nici dela jurnaliști, nici dela tipografi.

8.— Națiunea română cere asigurarea libertății personale, nimeni să nu se poată prinde sub vre-un pretext politic. Cu acestea dimpreună cere libertatea adunărilor, ca oamenii să nu cază la nici un prepus dacă se adună numai ca să vorbească și să se înțeleagă în pace.

9.— Națiunea română cere tribunale de jurați (Jury) cu publicitate, la care procesele să se facă verbale.

10.— Națiunea română cere înar-

marea poporului sau garda națională spre apărarea țerei în lăuntru și în afară. Miliția română să se aibă oficerii săi români.

11.— Națiunea română cere denumirea unei comisii mixte compusă din Români și alte națiuni transilvane pentru cercetarea cauzelor de mezuine ale moșiilor și pădurilor, de ocuparea pământului comun și a sesiunilor coloniale și altele care se țin de categoria aceasta.

12.— Națiunea română cere dotarea clerului român întreg din cassa Statului, în tocmai cu clerurile celor-lalte națiuni.

13.— Națiunea română cere înființarea școalelor române pe la toate satele și orașele, a gimnasiilor române, a institutelor militare și tehnice și a seminarilor preoțești precum și a unei universități române dotate din cassa Statului în proporțiunea poporului contribuent cu dreptul deplin de a-și alege directori și profesori, de a-și sistemisa învățăturile după un plan scolastic și cu libertate de a învăța (docere).

14.— Națiunea română pretinde purtarea comună a sarcinilor publice după starea și averea fie-cărui și ștergerea privilegiilor.

15.— Națiunea română poartă, ca să se facă o constituție nouă pentru Transilvania prin o adunare constituantă din națiunile țerei, care constituțiune să se întemeieze pe principiile dreptății, libertății, egalității și fraternității, să se lucreze codici noui de legi civile, criminale, comerciale ș. c. l. tot după acele principii.

16.— Națiunea română cere, ca conlocuitoarele națiuni nici de cum să nu ia la desbatere cauza uniunei Transilvaniei cu Ungaria, până când națiunea română nu va fi națiune constituită și organizată cu vot deliberativ și decisiv, reprezentată în Camera legislativă; iar din contra dacă Dieta Transilvaniei ar voi totuși a se slobozi la pertractarea aceleiași uniunei de noi fără noi, atunci națiunea română protestează cu solemnitate.

II. Al doilea program care, ce-i drept, nu e compus și primit de o adunare de popor ca cea din 3/15 Maiu, nici de reprezentanții alegătorilor români ca cel din 1881, totuși poate fi privit de program al întregii națiuni — este programul înaintat Impăratului Austriei la Olmütz în 25 Febr. 1849, prin o delegațiune a Românilor din Transilvania, Ungaria și Bucovina.

Membrii din Transilvania ai acestei delegațiuni au fost esmiși din partea unei adunări naționale din Sibiu, ținută în 28 Decem. 1848 sub presidenția lui Șaguna. La adunarea aceasta au luat parte 250 de fruntași români. Între rezoluțiunile aduse de această adunare se cuprinde și punctul 13 care zice:

„Națiunea întemeindu-se pe egalitatea drepturilor și a naționalităților, își rezervă dreptul de a-și alege un cap național care se va confirma de Maestatea Sa și de a se organiza în o adunare generală, pe bazele cari se vor așeza de cătră dieta constituantă a monarhiei, pentru toate națiunile garantate“.

Delegațiunea română a fost imputernicită a compune o petiție pe baza acestor concluse și astfel programul prezentat la Olmütz împăratului, poate fi privit ca al națiunii române, după ce de fapt el nu e altceva decât formularea concretă a concluserilor adunării din Sibiu, și în special al punctului 13 al acestor concluse.

Programul dela Olmütz e următorul:

1. Unirea tuturor Românilor din Statele austriace într'o singură și de sine stătătoare națiune, sub sceptrul Austriei, ca întregitoare parte a Imperiului.

2. Admistrațiune națională de sine stătătoare, în privința politică și bisericească.

3. Deschiderea neîntârziată a unui congres general al întregii națiuni în scopul constituirii sale; în deosebi:

a) pentru alegerea unui cap național, care va fi întărit de M. S. dela care va primi și titlul corăspunzător;

b) pentru alegerea unui consiliu de admistrațiune sub numirea unui „Senat Român“.

c) pentru administrarea comunelor, și a districtelor.

d) pentru organizarea instrucției și pentru înființarea institutelor de educațiune.

4. Introducerea limbii naționale în toate afacerile referitoare la Români.

5. O adunare generală a întregii națiuni pe fie-care an, pentru desbaterea intereselor naționale.

6. Reprezentarea națiunii române, după numărul sufletelor, în parlamentul general al Austriei.

7. Națiunea română cere să aibă un reprezentant în guvernul imperial, pentru apărarea intereselor naționale.

8. Maiestatea Sa să binevoască a purta de aci încolo titlul de Mare Duce al Românilor.

III. Un al treilea program național și general e cel din 1881 al reprezentanților alegătorilor români, care e programul actual al poporului român din regatul Ungar.

Pare oare-cum curios, că află de lipsă ca și programul acesta, pe care ar trebui să-l știe de rost toți alegătorii români, să fie reproduș în întreg în cadrele acestor articoli. O fac aceasta atât pentru ușurarea comparației, cât mai ales fiindcă știu, că ce disparent de mic e numărul celor cari cunosc mai deaproape acest program, sau cari cel puțin și-au luat osteneala să-l citească.

Programul din 1881 e următorul:

Programa

partidei naționale române din Ungaria și Transilvania statorită în conferința electorală din Sibiu, la 12—14 Maiu 1881.

Partida națională va lucra pe teren legal pentru esoperarea următoarelor drepturi:

1. În cât privește Transilvania, recăștigarea autonomiei sale.

2. Introducerea ex lege a usului limbei române în toate ținuturile locuite de Români, atât în administrațiune cât și în justiție.

3. În ținuturile locuite de Români aplicarea de funcționari români, iară dintre neromâni numai de aceia, cari știu vorbi și scrie românește și cari cunosc moralurile poporului român — și delăturarea usului de astăzi de a se aplica ca amploiați indivizi necunoscuți și necunosători de popor.

4. Revisiunea legii despre egala îndreptățire a naționalităților în favoarea acestora; leală și reală executare a tuturor legilor.

5. Eluptarea și susținerea autonomiei bisericilor și școalelor confesionale, ca ale unor cestiuni curat de naționalitate. Provederea din visteria statului a școalelor române și a altor instituite de cultură națională, în proporțiune cu sacrificiile de sânge și avere ce le aduce naționalitatea română pentru patriă; avînd de-a se delătura legile și ordinațiunile, cari sunt contrare desvoltării naționale.

6. Crearea unei legi electorale pe baza sufragiului universal, sau cel puțin ca fie-care cetățean, care e supus la dare directă, să fie investit cu drept de alegere.

7. Fiind-că prosperarea statului e condiționată dela mulțumirea tuturor civilor sei, eară prin protejerea unei naționalități și suprimarea celor-lalte se provoacă nemulțumire, se turbură liniștea civilor de stat și se nutrește ură reciprocă: partida națională va lupta contra tuturor tendențelor de maghiarisare manifestate din partea organelor statului pe cale directă și indirectă, ca în contra unor fapte nepatriotice.

8. În cestiunile libertăților publice peste tot, precum și ale reformelor necesare în admistrațiunea publică și mai ales în situațiunea economică-finanziară, respective în privința sarcinilor publice, devenite aproape nesupportabile, partida națională va conlucra frățeste cu toți aceia, cari mai virtos vor ținea cont de interesele și bunăstarea poporului; peste tot.

9. Cestiunea dualismului nefiind astăzi la ordinea zilei, partidul național își rezervă a se pronunța asupra ei la timpul seu.

Afară de aceste trei programe aici alăturate cari sunt programe generale ale poporului român, mai există o mulțime de programe speciale a-le unor ținuturi etc. cari au fost cuprinse în diferitele proteste, petițiuni, formulate în conferințe și întruniri, sau înaintate ca vot separat cum e d. e. proiectul de lege înaintat de deputații ungureni Aloise Vlad de Se-liște și Popovici Desseanu față de elaboratul comisiei exmise din partea dietei din Pesta din anul 1861 în chestiunea naționalităților.

Regret ca spațiul și timpul nu-mi permit să mă ocup și cu programele acestea și astfel studiul meu încâtva va fi manc. Sper însă a mai reveni asupra chestiunii acesteia nu însă în coloanele restrînsse ale unui ziar, ci în o broșură separată, când apoi mă voi extinde și asupra tuturor acestor programe.

Hedervary, abzis.

Ministrul preș. Hedervary, văzând că n'are modru de-a face pace în dietă a abzis cu tot ministerul și M. Sa i-a primit abdicarea. Situația politică însă, în loc să câștige, a devenit și mai încurcată prin demisia lui Khuen Hedervary. S'au pornit acum combinațiile asupra urmașilor. Se vorbește de trei candidați: *Szell, Wekerle și Apponyi*. Cel dintâiu s'a retras abia de curând, revenirea lui nu poate să aducă nici o schimbare în situație. Al doilea a mai fost ministru-președinte. Partidul popular vestește de pe acum o nouă obstrucție, contra lui Wekerle de va veni el! Apponyi parcă ar avea mai multe șanse, dar și el are dușmani puternici, în fracțiunea vechilor liberali, cari amenință că vor ieși din partid, în cas, când ar veni la putere! Să crede că se vor face concesiuni în chestiile militare.

Partidul independist, a ținut o întrunire în care președintele Kossuth a raportat asupra celor petrecute, arătând că partea leului la partidul seu în campania lui Kuen-Hedervary! »Ne trebuie concesiuni naționale, zise Kossuth. Fără de acestea nu va fi pace! Să vină Majestatea Sa la Budași să aranjeze lucrurile.

Dela Baia-Mare.

— Adunarea generală a Asociațiunii. —

Preziua**Sosirea**

Iată-mă, am plecat. Cuprins de dor și curiozitate, înaintam cu vicinalul spre vestita Baia-Mare, vestită pentru șovinismul fără păreche a celor o mână de slujbași din Baia-Mare, din acest centru al unei împrejurimi locuite de Români, și vestită pentru inimoșii Români, cari sufer sub șicanările acestora!

Sunt 10 ani de când din aceste părți s'a pornit valul, a cărui unde străbătând peste țările române, mișcând toate inimile, s'a spart de țermii Bulgariei, de hotarele Rusești, și s'au pierdut în câmpiile Ungare...

O epocă de „Drang und Sturm“ în miniatură, a fost asta, o epocă ce azi ne pare legendară, și legendar e, de și trăește, eroul cel mai mult încununat al acestor mișcări înălță-

FOIȚA**Viața unei femei.**

— de Winterfeld Warnov. —

(Urmare și fine).

5. Finea.

Și mulți ani trecură de atunci! Iarăși ca de atâtea ori se aștepta venirea fiului celui mai mare în castel; însă de astădată nu se pregătea cu un fel de zor și bucurie odaia pentru dănsul, de astădată erau cu toții serioși și de-o dispoziție tristă. Și îndată după sosire, ca totdeauna de atâtea-ori, își îndreptă pașii lui spre căsuța parcului, însă privirea ochilor lui, dealtcum vioi și frumoși, deveni posomorâtă, pentru-că în pragul ușei nu-l mai aștepta respectoasa patroană, spre a-l săruta și a-l primi.

Aceea, care era decorul casei, lipsea. Venirea lui deastădată, a fost pentru ei o sərbare jalnică. Junele intră într'usa deschisă, și rămase ca înlemnit la privirea cociugului ce era așezat în mijlocul salei, încunjurat de flori din cele mai frumoase. Jur de jur ardeau lumini, și la picioarele sicriului sta „Mina“ cea credincioasă, care se ridică la intrarea junelui emoționat.

toare, dointul, la Seghedin și Vaț întemnițatul Dr. Vasile Lucațiu, președintele comitetelor de primire.

Am sosit... Iar de am legat speranță de reușita acestei adunări, speranțele au fost deplin acoperite de faptele reale.

Ce se spun? Ne-au primit românește! mai mare laudă n'ași putea spune.

Erau în șir pe peron fetele de român și ficioari, apoi Domni și Dșoare, împănate, înflorite. Dl. C. Lucațiu ține vorbirea de primire. Dl Partenie Cosma, încredințat să represinte în tot decursul adunării pe dl președinte Al. Mocsonyi, răspunde. Urale însuflețite cutremură văzduhul.

O copilă de țeran predă un buchet de flori președintelui, apoi se aranjează convoiul de trăsuri, convoiul imosant, 60 trăsuri. Oaspeții sosind la hotel, sunt încuartați.

Seara, (nu mă estind la amănunte) s'a făcut întrunirea pentru legarea cunoștințelor. Publicul străin, din depărtări, precum și din împrejurime, prezintă un tablou imosant.

Musica lui Cristof din Bistrița, întâia tarafă românească, ne cântă mai mândru ca ori când! Inimosul Român Alexiu Pocol salută oaspeții, dl Dr. Vecerde, director la filiala „Albinei“ în Brașov, răspunde.

Să fac apoi grupări pe la mese, și conversații, discuții, politică, declarațiile (de amor) se încep ici colo. Ei, dar ce mai cerc eu marea cu degetul?

Zina I.

E vreme de aur, mândră, ca frumoasele „Chiorene“.

S'a sərbat serviciul divin, iar la sfârșit Dl Alexiu Berinde explică poporului adunat în număr mare în sămăntătea „Asociațiunii“, această zeiță mântuitoare a culturii Românești.

După serviciu, publicul se întrunește în sala mare și frumoasă a ședințelor, care se țixește de public. Insuflețirea e mare, — mare, cum numai în ținuturi unde Maghiarii sunt ultrașoviniști, se poate naște.

Ședința I.

Dl Partenie Cosma deschide ședința prin o vorbire măduoasă și aclamată.

(Vorbirile mai însemnate le vom tipări separat.)

Și acolo așezată era dânsa, cu fața ei frumoasă, și plină de o liniște sfântă, cu părul alb ca neaua, — îți părea că suride ca întrun vis! Și mâinile ei, acele mâni albe și frumoase, erau așa de bine așezate, ținând o floare, o clombiță de flori albe între degetele fine.

Pătruns de jale mai privi un moment, și pe urmă se aruncă spre sicriu.

„Tante Ulla! Draga și buna mea, Tante Ulla! — Zise el sărutându-i mâinile, și isbucni într'un plâns amar. Însă fața aceea dragă și mult iubită, rămasă nemișcată, tot cu zimbetul ferictor al scăpării. Îți părea că și moartă voiește a-ți vorbi tot numai de ce-i bun, nobil și generos, precum o făcea în viață.“

Ținărul Kurt a mai plâns încă mult-mult, în fine se ridică, privi drept în fața moartei, și începu a vorbi întogmai ca și când aceea i-ar fi spus ceva:

„Tu ai dreptate, Tante Ulla! Pentru-ce această durere?! Noi ne vom vedea iarăși în patria eternă — Și aici, în mâinile tale reci Ți promit a rămânea bun, și gentil, precum ai dorit Tu! — Credința, speranța și iubirea, sămănată de tine, vor crește și vor înflori și vor aduce roadă la timpul său! Și dacă soartea îmi va da și mie să gust din amarul ei, voi suporta'cu acea paciință sfântă, ce

Dl. George Pop de Bașești, răspunde cu acel sentiment, propriu lui, care înduioșează, inspiră.

O vorbire întradevăr avântată ține Dl George Șuta, ca salut din partea despărțământului Sătmar al „Asociațiunii“. De mult n'am ascultat o vorbire atât de însuflețitoare, măreață. Publicul e estasiat. Dese întreruperi de aclamări. La urmă aplausă sgomotoase.

Cei 11 ziaristi reprezentând foile noastre aproape toate, sunt numai urechi și mâni, ascultă încordați, pregătind rapoartele. Ziarele noastre erau reprezentate astfel:

„Gazeta Tr.“ prin dl Dr. S. Pușcariu.
„Tribuna Pop.“ prin R. Șirianu și S. Bocu.
„Telegr. Rom.“ prin T. V. Păcățianu.
„Unirea“ prin I. Agărbiceanu.
„Drapelul“ prin Dr. V. Branișce.
„Libertatea“ prin V. E. Moldovan.
„Revista Bistriței“ prin Dr. V. Onișor.
„Lum. și Adev.“ prin I. Roman.
„Răvașul“ prin Dr. Dăian
„Vremea“ (București) Vict. Arteni, —

cari culeg pe întrecute impresii, prind fle-care frasă frumoasă din vorbiri și o subliniază și aplaudează!

Dl secretar II. Dr. I. Beu, anunță apoi demisia prim-secretarului, Dr. Diaconovici.

După program, urmează rapoartele și constituirea comisiunilor. Spre acest scop se suspendă ședința pe 5 minute.

Să țin consultări și dl Alexa Pop, preot în Sasari, face propunerile, în sensul cărora, să aclamează membri în diferitele comisiuni în felul următor.

Se aleg în comisiunea pentru examinarea raporturilor: George Popp de Băsești, Dr. Elie Dăian, Dr. J. Ciurcu. În com. pt. examinarea socotelilor și a proiectului de bilanț pe 1904: Andrei Cosma, Emeric Pop, George Petrovan, H. Cocian, Nicolae Nilvan. În com. pt. înscrierea membrilor noi: Ioan Șerbac, Vasiliu Ardelean, Ath. Lupan, Gavril Barbul jun. Gavril Szabó. În com. pt. propunerii: Dr. Teofil Vălean, Vasiliu Pop, Dr. V. Braniște.

Să prezentează rapoartele comitetului central, cari la propunerea dlui Dr. Isac și Dr. Beu, se iau de cetite și se dau la comisiuni.

Dl. Dr. Beu cetește propunerile întrate la centru. I. Propunerea dlui Nicolae Fabian prof. în Beiuș, de-a să face prin maeștri Români tablou-

ai avut tu, în decurs de ani lungi de suferință! Vieța ta a fost un model pentru toți cari te-au cunoscut, îndeosebi pentru mine, — Kurt al tău! —

Și iarăși îi acoperi mâinile cu multe sărutări, în fie se sculă, și părăsi odaia mortuală!

Și el rămase credincios făgăduinței lui, ca un adevărat nobil trâl pentru patrie și Imperatul său „Wilhelm“ pentru care la anul 1870 în etate de 50 de ani mearsă la răzbel: Dar nu avu fericirea de-a ajunge ziua triumfului, căci căzu și el precum cu ani înainte unchiul său, și muri vesel în convingerea că patria e mântuită!

Casa din parc, sta dela moartea stăpânii goală și pustie. Iedera creștea tot mai tare, se ridică până în vârful coperișului, și deacolo veni iarăși la vale; încât acoperi toate ferestrele, și în sinul ei își așezau paserile cuiburile lor.

Părăsita stă acuma; mobilarul încă dispăruse, numai păreții cu inscripțiile, și colorile picturii aproape șterse, vorbesc și spun de un timp mai fericit!

Un sisăit de frunze vine dinspre parcul cu arborii seculari, și în insula din apropiere cântă a jale o filomelă!..

Alba-Iulia 1903.

Tradusă de Victoria.

rile bărbaților noștri mari din istorie, și a să distribui în popor.

Să da spre censurare D-lor Aurel Vălean, Constantin Pop și Dr. Valeriu Braniște.

Să cetească telegramele de felicitare. După unele propunerii, ședința să încheie și să anunță ședința II-a pe altă zi, la 10 ore a. m.

Banchetul.

La banchet e lune multă, foarte multă, la 400 persoane.

Să începe șirul toastelor:

Delegatul conducător al adunării, dl P. Cosma a închinat pentru M. Sa; dl A. Breban pentru comitetul central al Asociațiunii; Dr. Beu, mulțumește în numele comitetului și ridică păharul pentru reprezentanții autorităților publice; Const. Lucațiu pentru oaspeți; G. Pop de Băsești pentru optimismul luptătorilor neamului.

Dr. Trip on rostește un magistral și mult aplaudat toast la adresa Tinermii. (Il vom reproduce), Gavril Barbul mulțumește în numele tinermii, — etc.

Ședința secțiunilor.

După banchet a urmat ședința festivă a secțiunilor. Dl Negruțiu prof. în Blaș, a disertat cu mult rezultat despre „Economia schimbătoare“, disertație ascultată de mulți țărani.

Dl Prof. Dr. F. Stan din Beiuș, despre ortografie, anume, demonstrând că folosirea vocalei particulare românești Ț, în loc de ă, e greșită.

Disertațiile se vor publica în organul „Asociațiunii“.

Concert.

Sara a fost concert. Sala abea încăpea mulțimea.

Am ascultat multe concerte românești, la Sibiu, Brașov, Cluj, Orade, dar (și asta e părerea tuturor), atât de splendid, doară nici unul!

Despre concert, cât și despre balul din ziua III-a, voi da un raport literar, la foita din Nr. ce vine.

Ședința II-a.

La ordine: Raportul comisiunilor.

Comisiunea pentru examinarea rapoartelor, prin dl Dr. Elie Dăian își face referada. Accentuează, că unele hotăriri a le adunării generale precedente, nu s'au executat.

Află de îngrijitoare împrejurarea că de și Asociațiunea și-a lărgit hotarele, numărul membrilor a scăzut. Nu se desvoaltă, zice, acțiune destulă, ca să se scoată din letargie despărțământele multe a le Asociațiunii.

În privința raportului literar, se așteaptă, și de azi înainte să va putea aștepta mai cu temei, o mai mare activitate din partea Asociațiunii, în sprijinirea literaturii Române. E de părerea că demisia dlui D. Aug. Bunea din comitet, se nu se primească.

Să se voteze 2000 cor. la budget, spre a să ajuta an de an școalele noastre.

În urmă face următoarele propunerii:

1. Adunarea să ia spre știre raportul general,
2. Să se de-a expresiunea condolenței pentru pierderea membrilor fondatori.

Să primește.
3. Să primească adunarea demisia P. S. S. Dr. V. Hosszu și Ioan Crețu, și să nu primească pe a Drlui Bunea. Propunerea să primește.

4. Să se dea mulțumită „Albinei“ care administrează gratuit averea Asociațiunii, și Dl Andrei Cosma, advocat, care a descurcat (gratuit) procesele lăsământelor Dr. Filep și Nichita.

Să primește.

5. Pentru a să lua dispozițiile de

edificare a noiei case de chirie și Casa Națională, să se avanseze 120 mii cor. din fondurile Asociațiunii.

6. Să se aducă mulțumită inginerilor Gruber și Villemann și arhitectului Verner.

7. Să se primească demisia secretarului Asociațiunii și să publice concursul.

Să primește cu adausul, ca să se exprime mulțumită fostului secretar.

8. În budget să se ia o sumă de 2000 cor. pentru procurarea de recuizite, cărți, pentru școalele sărace.

9. Să se îndrume comitetul la executarea decisiunilor adunării de mai nainte.

După puțină discuție, puțin importantă, propunerile se primesc.

Dl. V. Branișce, ca referent a comisiei pentru propunerii, primește, sprijinește și stăruie să se execute propunerea dlui Nicolae Fabian, adecă distribuirea în popor a portretelor bărbaților istorici. Spre acest scop, să se ia în budget 1000 cor. Propunerea comisiei nu se primește. Sa decis ca să se dea comitetului spre studiere și să se substearnă în viitoarea adunare generală.

Dl Dr. Sextil Pușcariu, cere că atari tablouri să se facă numai prin pictori Români.

Dl Andrei Cosma, ca referent a comisiei pentru examinarea socotelilor pe anul trecut, referează că toate pozițiile din bilanț sunt corect deduse, și corespund întru toate.

Dl. Președinte încheie ședința prin o vorbire frumoasă. Răspunde dl A. Breban.

Prânzul comun.

După ședință, publicul pleacă la prânzul comun, din alea „Széchenyi“. O alec minunată, la poalele munților. Lumea se așează la mese, musica plânge...

Iată o trăsura elegantă, cu patru cai. E trăsura bravului Român A. Pocol, care pleacă la gară, să aducă pe Frații Ghica, prinții Români din București, și secretarul lor, redactorul la „Vremea“, dl Davila.

La sosire au fost fufimpinați cu urale. Prinții sunt foarte simpatici, oameni tineri, democrați.

După mâncare, publicul se plimbă. Prinții se duc la scaldă.

Coconițele primesc complimentele, rid, și amusează...

Eu plec în oraș, să completez și să expedez raportul... Cum ași sta și eu — cu Sanda...

Să fac pregătiri de petrecere. Pe altă zi să pregătesc excursiuni. Ei, — despre aceste în Nr. viitor.

Baia-Mare 10 August 1903.

Sirius.

De frica noastră.

În 7 August a fost ascultați șefii partidului socialist de comisiunea exmisă de parlament în afacerea de corupțiune Szapáry-Dienes-Papp.

Dr. Goldner președintele partidului socialist, a descoperit între altele și următoarele lucruri de importanță pentru noi. Le reproducem și noi după „Pesti Hirlap“

„Între altele a zis contele Szapáry cătră Goldner, [că doar întreg programul socialist nici așa nu se poate de-ocamdată realisa.

„Aceasta i-am conces-o și noi (socialiștii) — zice Goldner — fiindcă știm, că societatea colectivistă nu se poate deodată realisa, și de aceea aflăm de consult, ca să înaintăm încet-încet spre ținta noastră.

„A amintit după aceea dl conte, că lucrătorii englezi să or-

ganizează pe teren economic în așa numiteld, „tradenion“. I-am reflectat că și noi am face aceasta, însă pentru a pute-o face avem lipsă de libertatea de intriniri și Reuniuni. La acestea cdntele Szapáry nu numai în numele seu, ci și în numele ministrului președinte a declarat, că la noi aceasta nu se poate executa, nu într-o atâta pentru socialiști, ci mai ales cu considerare la naționalități.

„Mai târziu ne-a întrebat, care sunt dorințele noastre? la aceasta noi i-am răspuns: În primă linie reforma parlamentară.

„În privința aceasta iar și-a exprimat temerile sale din cauza naționalităților.

Din aceasta reiasă clar, că politicienii maghiari și guvernele maghiare nu voesc să reguleze prin lege drepturile cele mai cardinale cetățenești, numai și numai din cauza noastră, pentru că având lege, am putea pretinde că aceea se se aplică și față de noi, și atunci unde ar fi vestita libertate maghiară?

Știri politice

Atentat în contra ministrului-președinte francez.

Combes, ministrul-președinte francez, în drumul seu la prefectura orașului a fost în 10 Aug. obiectul unui atentat nereușit. Un Italian cu numele Piccolo a împușcar dintr'un revolver asupra lui Combes dar nu l'a nimerit. Piccolo numai decât a fost deținut și dus la prefectură. Revolverul era încărcat cu 5 cătușe.

Cercurile oficioase neagă că ar fi vorba de atentat. Spun că cine-va a aruncat în trăsura ministrului-președinte pătlăgele (părdăise) și soțul lui a împușcat în aer, ca să-l scape de urmărirea poliției. A fost în depărtare de 100 pași, când a împușcat.

Omul care a aruncat cu pătlăgele a fost deținut il cheamă Dacsino. Piccolo a fost beat. Neagă că ar fi pușcat.

Din Constantinopol se scrie cu data de 11 August, că bandele bulgare au stricat pe linia Vladovo-Strovo mai multe poduri și au tăiat firul telegrafic pe o distanță de 500 metri.

În vialetul Monastir s'au constituit și bande turcești, grecești și românești, cari au avut deja ciocniri sângeroase cu bandele bulgărești! Peste rot revoluția bulgărească, care se credea stinsă, a început de nou cu o furie și mai mare.

Membrii comitetului macedoneam au tăiat firul telegrafic dintre Ochrida și Monastir și au stricat patru poduri.

În Sirola au avut loc o nouă ciocnire între trupele turcești și răsculați. Dintre acești din urmă au căzut 46 de inși

Starea în vilaetul Monastir e foarte periculoasă. Întreg vilaetul este copleșit de bandele bulgărești. Aceste bande au luat cu asalt orașul Kruse-

vo, au aruncat în aer cu dinamită conacul și au ucis vre-o douăzeci funcționari și soldați turci

S'au trimis numeroase trupe la Krusevo, pentru isgonirea Bulgarilor

Revoluția se întinde în toate părțile.

DEMONSTRAȚII.

Mult se sfarmă și se sbuciumă patrioții nostri ca doară vor ajunge odată să-și aibă armata națională maghiară. Luptă mare au încins spre acest scop pe toate terenurile.

Căderile și urcările de nou a ocârmuitorilor țerii sunt la ordinea de zi.

Neliniștea aceea mare și chaosul ce acopere totul cu negrul seu vâl, predominesc în Budapesta pretutindeni.

Când stai însă să socoti și-ți faci judecata, trebuie să crezi că încă tot dorul lor e utopie, un simbure, un embrion plămădit numai și abia realizabil.

Mai zilele trecute cadeții de honvezi maghiari au făcut o excursiune științifică la Raguză, un oraș în Dalmația. Cum însă toată lumea doritoare de bine nu aproabă tactica și părerile compatrioților nostri, a fost de ajuns ca acești cadeți să fie observați pe stradă și îndată grupuri mari de popor (naționalități din Ungaria și străini) în tot parcursul i-a urmărit, huiduindu-i și fluierându-i întruna.

S'ar fi întâmplat și ciocniri poate, dacă cadeții nu s'ar fi refugiat! S'au dus în o casarmă retrăgându-se din ochii mulțimei demonstrante.

Și n'au mai putut să iasă afară, — până ce i-a dus acasă o patrulă mai mare de soldați din armata comună.

Simbure. Un embrion numai e ideea de armată națională ungurească, și iată că se și fac demonstrații!

D'apoi mai târziu?...

Dolcigno.

NOUȚĂȚI

In Zlagna frații noștri s'au pus pe... întrecere la petrecere. Numai Duminecă în ziua de Sf. Proroc Ilie fusese petrecerea arangiată în favorul „Reuniunii femeilor române gr.-cat., care a reușit și ea destul de bine, — și deja în Dumineca următoare (Dumineca ce trecu, în 9 August) a avut loc producțiunea teatrală urmată de joc dat pentru scopuri bisericești școlare gr.-or.

La producția din urmă a alergat public foarte numeros chiar din depărtări: dela Geoagiul-de-sus, Bucium, Pianu de sus, Vinț, Brad, Balșa, Poiana, Orăștie, etc. iar din comunele din jur, din toate! S'au vândut la 300 bilete. Cel veniți abia încăpeau în îngustimea salei în care s'a dat reprezentația. S'au jucat două piese „Calea dreaptă e cea mai scurtă“ și „Un leu și un zlot“, prin dnii și dșoarele: Agneta Cristea, (Valea Bulzului) Ana Aron, Agneta Paul, și Elena Corpade (Zlagna), Iosif, Goia contabil Ioan Tă-

năsescu, inv. Iosif Paul și Nicolau Duma teol. abs.

Diletanții s'au silit a juca cât de bine, dar s'a simțit mult că au dus lipsa unui regisor bun. Între piese dșoara Cristea ne-a delectat și cu o declamare: „La icoană“ de Vlăduță, pe care a predat-o cu sentiment și pricepere. Resultatul material, pe cât aflăm, a fost și el frumos, s'au încasat preste 300 coroane din cari de-trăgându-se speșele, a rămas un profit curat preste 100 cor.

După producție a urmat petrecerea cu joc, la care s'a văzut o animație din cele mai frumoase, — popor și inteligență își petreceau și jucău în chip frățesc cu voe bună la culme!

Îndeosebi petrecerea a fost foarte reușită! Dșoare și tineri destui. Am văzut și un frumos costum național buciumănesc (dșoara Macavei din Bucium). Numai oarele 5 dimineața au putut risipi pe veselii petrecători.

Stipendii pentru țărani. Institutul de credit „Ardeleana“ din loc, a votat din venitul anului seu trecut 600 coroane pentru a trimite trei țărani la școale economice, anume: doi la școala de grădinarit din Turda și unul la cea de vințelari din Aiud. Fiecare va primi ajutor de câte 200 cor. pentru a se putea întreține acolo la învățătură, care ține 4—6 săptămâni.

Cei-ce ar dori a merge la acele școli în toamnă sau spre iarnă, să se adreseze Direcțiunii „Ardelenei“ pentru a primi ajutor.

Incoronarea Papei Pius X. Dumineca trecută dimineața la 1/2 9 oare s'au început în biserica S-tului Petru sărbările de încoronare. La 1/2 9 oare a sosit Papa și a luat loc pe tronul ridicat în fața dela Porta Santa. A urmat sărutarea picioarelor.

S'a așezat apoi pe așa numita „sedia gestatoria“, purtat fiind astfel în Basilică, și d'aici în capela Clemente, unde s'a așezat pe un alt tron, binecuvântând poporul adunat.

După serviciul divin Papa din nou s'a așezat pe „sedia gestatoria“ și a fost purtat pe un tron ridicat în fața altarului. Un diacon i-a luat acum din cap mitra, ear cardinalul Machi, pronunțând formulele de încoronare i-a pus în cap tiara. Tiara asta e din aur și argint, și împodobită cu pietri scumpe.

Au fost de față vre-o 50.000 oameni; între aceștea mulți streini, mai ales din Franța și Germania.

Cununie. Constanța Peovicu și Emiliu Socaciu, protonotar, anunța cununia lor, care se va celebra în 20 August n., la 5 ore d. a., în biserica gr.-or. din Hațeg. Dorim toată fericirea!

Milionar împușcat. Un om amărit prigonit de un cămătar fără milă, și-a făcut însuși judecata: l'a împușcat pe cel care voia să-l aducă la sapă de lemn, pe drumuri. Milionariul ovreu Ujhelyi Lipót, care acuma's doi ani fusese condamnat pentru jurământ fals, a fost împușcat în Megyes-egyháza de un datorăș al său Marik János. Glonțul i-a intrat în ceafă. Marik a pușcat de dindă-rept, din nemijlocita apropiere tocmai pe când Ujhelyi era să între în dugheanul unei rude. Ujhelyi îi vându-se acum 3 ani lui Mărik 100 jugere de pământ, sub condiția să plătească prețul cumpărării în rate anuale. Marik a și plătit rata întâi, dar a doua nu a mai putut-o plăti, din cauza rodului slab. Ujhelyi a început acum a-l șicana, a'l improcesua...

Ceruse în contra lui litație, care era să se țină în Lunea trecută. Mărik l'a rugat Duminecă dimineața să amâne litația, dar milionarul nu voia, și în desperarea asta a ridicat Mărik arma ucigătoare. Din Arad a plecat numai decât procurorul la fața locului. Ascultat, Mărik a fost lăsat liber. Averea lui Ujhelyi se urcă la vre-o 6 milioane de coroane.

Direcția căilor ferate face cunoscut, că trenul de povară Nr. 9369, care circulează pe linia Piski—Petroșeni se va schimba în tren mixt de căi și de persoane, dela 15 l. c. începând, dar' numai între Piski și Hațeg. Trenul va pleca din Hațeg la 11 ore 11 minute și va sosi în Piski la 12 ore 43 minute.

Intâlnirea dela Ischl.

— Mari onoruri Regelui român! —

Să știe că M. Sa Impăratul Rege Fr. Iosif a invitat pe Regele Carol la Ischl, unde M. Sa se află la băi. Regele Român a mers și a fost primit acolo în chip strălucit de bătrânul monarch al nostru.

Trenul special, care aducea pe regele Carol al României, a sosit la 2 ore 28 m. în gara Ischl, care era pavozată cu steaguri austriace și române.

Impăratul a sosit la gară cu 10 minute înainte de sosirea trenului, fiind salutat prin ovațiuni de mulțime. Impăratul Francisc Iosif purta uniformă regimentului românesc cu decorațiunile românești și era urmat de principii Leopold, George și Conrad de Bavaria, de archiducele Iosef August și de o suită strălucită de ofițeri și personaje de curte.

Apropiându-se trenul, împăratul a înaintat până lângă șine. Regele Carol era în uniformă de colonel al regimentului șeasă de infanterie austriacă și purta marea cruce a ordinului Sf. Stefan. Impăratul i-a strins mâna în mod cordial, apoi s'au sărutat pe obraji de două ori. Regele Carol o strâns mâna tuturor Principilor.

După reciproca prezentare a suiteilor, suveranii s'au urcat în trăsură și în marile ovațiuni ale mulțimei s'au dus la otelul „Elisabeth“. În cea dintâiu trăsură erau cei doi suverani; urmau apoi principii și suitele.

Căldura primirei e caracterisată prin faptul, că Impăratul s'a dus el însuși, în trăsura sa, ca să ia pe regele Carol dela otel. În ader, la 4 ore și jumătate s'a dus de-a luat pe regele Carol și l'a condus la vila imperială, unde s'a dat în onoarea lui Carol un prânz de gală de 26 tacâmuri.

La prânz masa era splendid decorată și se afla pe ea o profusiune de flori și cele mai prețioase cristale și vase de aur și argint.

Regele Carol a stat la masă în mijloc, având la stânga pe împărat ear la dreapta pe principesa Gisela de Bavaria.

Poporul rusesc contra jidovilor.

După cum se scrie din Petersburg în părțile de sud ale Rusiei s'a pornit o mișcare mare în populația de jos contra Jidovilor.

Jidovii se tem, că se vor repeta scenele sângeroase dela Chișineu.

Ziarul „Basarabetz“ ațică viu contra lor.

Poporul crede, că a venit po-

runcă dela Țarul, ca să-și stârpească pe Jidovi.

Mulți au început să se gândescă la emigrare și un număr însemnat a trecut granițele în România, unde Jidovii ruși se simt mult mai acasă decât în Rusia.

Dela Dobra.

Sforțările solgăbirului de a-și alege primari pe sprinceană!

Guradobra, August 1903.

Pe 11 August a fost pusă alegerile de primari în comunele Tisa, Lăsău și Grind (notariatul Guradobra). A pățit-o însă furiosul solgăbirău Höhn și notarul Henger.

La Tisa ținând primarul de acolo cu ungurul la alegere, l'au pus în candidație și au stărut ca să iasă iară, dar oamenii nu au voit și așa au trebuit să aleagă altul pe placul poporului.

La Lăsău fiindcă Iosif Bujorean timp de 10 ani a purtat această slujbă cu cinste, ne-asuprind pe nimenea, oamenii și-au pus din nou încrederea în el! Pretorele și notarul au pus toate petritele în mișcare ca să-l delature din slujbă, însă n'au isbutit.

Și-au găsit un mameluc, care li-a promis că la alte alegeri va ținea cu cine „Măria sa“ va zice. Întreg poporul cunoscând meritele lui Bujorean Iosif, a stărut tare să fie pus în candidație și primarul vechiu, dar acești 2 domni, nu au băgat în samă rugărilor poporului, ci le aduc înainte câte verzi uscate, că este restanție de dare în comună și că Bujoreanu a fost destul, să mai fie și altul!

Oare de ce nu le-au adus la oameni înainte, că fostul primar a scos vitele alor zeci de oameni dela dobă, punând bani dela el, și că la notariu din banii proprii i-au dat de zeci de ori în salar cu cuite numai pe petece de hârtie! Dar' pe flămând înzadar îl saturei, că după-ce flămânzește, nu mai ești bun.

S'au amânat alegerea pe altă dată, zicând că atunci va eși pentru plată, ca să spărie oamenii. Români, n'aveți frică.

La Grind oamenii și-au ales cu 3 zile înainte pe omul lor bun, adevărat tot pe cel vechiu, ba fiind și ziua de țîrg, au încredințat pe 10 oameni să spună Dlor ca să-l joare, însă n'au voit fiindcă a votat cu Dr. Vlad, astfel s'au dus cu buzele umflate.

Noi sfătuiam cu tot din adinsul pe membrii alegători din toate comunele, să se țină bine pe lângă oameni vrednici și buni Români. După lege se cere candidarea celor pe carei fi au buni și să-și aleagă...

Din Dobra însași ni se comunică că în 3 August n. a fost și acolo alegere de primar și casar comunal. Alegătorii dlui Dr. Vlad cu orice preț au voit să scoată de primar pe președintele clubului electoral, adevărat pe Dl Aron Muntean sau pe I. Criste, dar pretorele nici la insistența reprezentanței comunale și a întreg poporului, nu a voit să-i candideze, candidând numai pe fostul primar George Herbai, cel-ce și-a dat votul pentru Farkaș, apoi pe Criste Nicolae, iar Farkaș-ist, și pe Nicolae Tocaciu. Astfel ne-am grupat toți pe lângă Tocaciu, care afară de 5 voturi a întrunit totalitatea voturilor, și azi e primarul Dobrei!

Dreptul de candidare la postul de casar comunal fiind al reprezentanței, l'am candidat și l'am ales prin aclamațiune pe Dl Iosif Criste!

Sunt supărați veu atât notarul cât și pretorele! Să le fie de hac.

4757 sz. 1903 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonata

A szászvárosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy az „Ardeleana“ pénztintézet végrehajthatónak Vlajk Vasylie és társa végrehajtást szenvedő elleni 113 kor. tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. jbiróság) területén levő a Piskinczen fekvő a piskinczi 485 sz. tjkvben A † 1 rd. 315 hrszám ingatlanra 36 kor. az u. o. 64 sz. tjkvben a † 18 rd. 372 hrsz. 5 kor. és az u. o. 489 sz. tjkvben a † 1 rend 766/1 767 hrsz. ingatlanra 256 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi október hó 6 napján délelőtt 9 órakor** Piskincz községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatl. becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászvároson 1903 évi július hó 6-án.

A kir. járásbiróság mint telek-könyvi hatóság.

Sohalmi
kir. albiró.

Sz. 6371—1903. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonata

A szászvárosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szászvárosi „Ardeleana“ pénztintézet végrehajthatónak Lup Ioan I. Iosif végrehajtást szenvedő elleni 1000 K tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. jbiróság) területén levő a Felkenyeren fekvő a felkenyéri 184 sz. tjkönyvben A † 1 rend 315 és 316 hrszámra 397 K. A † 2 rd. 933/353 hrsz. 7 kor. A † 3 rd. 993 hrsz. 24 kor. A † 4 rd. 1268 hrsz. 93 kor. A † 5 rd. 2155/a 2155/b hrsz. 278 kor. A † 6 rd. 3905/a hrsz. 20 kor. A † 7 rd. 4055 hrsz. 616 kor. A † 8 rd. 4286/a hrsz. 104 kor. A † 9 rd. 4375 hrsz. 137 kor. A † 10 rd. 4706/a hrsz. 40 kor. A † 11 rd. 4769 hrsz. 36 kor. A † 12 rd. 5342/a hrsz. 121 kor. az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi október hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor** Felkenyér községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatl. becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászvároson, 1903. évi július hó 24 napján.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Sóhalmy
kir. albiró.

4758 sz. 1903 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonata

A szászvárosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy az „Ardeleana“ pénztintézet végrehajthatónak Metesán Iuon végrehajtást szenvedő elleni 148 kor. tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algyógyi kir. jbiróság) területén levő az Erdőfalván fekvő az erdőfalvai 17 számú tjkvben

A † 1 rd.	36, 37 hrszámra	364 kor.
A † 2 rd.	246	5
A † 3 rd.	374/2	58
A † 4 rd.	388/1	2
A † 5 rd.	449	4
A † 6 rd.	494	8
A † 7 rd.	504	20
A † 8 rd.	576/1	10
A † 9 rd.	783	1
A † 10 rd.	814	5
A † 11 rd.	841	3
A † 12 rd.	843	2
A † 13 rd.	906	6
A † 14 rd.	948/952	3
A † 15 rd.	1058	6
A † 16 rd.	1116	5
A † 17 rd.	1157	2
A † 18 rd.	1179	14
A † 19 rd.	1257/2	24
A † 20 rd.	1260/1	11
A † 21 rd.	1295/1298	5
A † 22 rd.	1305	1
A † 23 rd.	1309	3
A † 24 rd.	1341	2
A † 25 rd.	1476	10
A † 26 rd.	1496	10
A † 27 rd.	1500	5
A † 28 rd.	1504	6
A † 29 rd.	1560	7

az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi október hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor** Erdőfalva községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 XL. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászvároson 1903 évi július hó 6-án.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Sohalmi
kir. albiró

Provocare.

Proprietarii acțiilor Nrii 331, 332, 403, 416, 417, 453, 632—651, 681, 682, 850, 851, 984, 1167, 1168. 1305—1316, 1476—1480, 1859—1862, 1912—1914, 1915 și 1916 dela institutul de credit și economii „**Hatiegana**“ în Hațeg sunt provocați să plătească cel mult în 30 de zile ratele restante împreună cu 6% interese de întârziere, computate dela decăderea fiecărei rate, conform §-lui 11 din statutele institutului.

Hațeg, la 26 Iulie st. n. 1903.

Directiunea.

IOAN ANDRESCU

FRISEUR ȘI PERRUQUIER, ÎN ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS)

P. C.

Salonul de frizat, ras și tuns, întemeiat prin Ioan Andrescu la 1868 în Orăștie (Intre-târguri, Nr. 6) și care s'a bucurat de atunci totdeauna de cel mai bun renume, — se recomandă onoratului public, ca

Salon de frizat, ras și tuns, higienic de I-ul rang!

reconstruit și arangiat cu totul nou, în două despărțământuri în care se lucrează conform cerințelor igienice de azi, cu aparate de desinfecare parisiene și utensiliile antiseptice de prima clasă, și după prelucrarea acum modernă despre îngrijirea părului și a bărbii etc,

Acestea, și un serviciu solid și prompt și prețuri moderate onorațiilor mei mușterii și cunoscuți, vor fi și în viitor principiile reale pe care se bazează atelierul meu.

Toate înorile ce ating specialitatea mea vor fi îndată introduse și aduse la cunoștința onorațiilor mei mușterii.

Fac mai departe cunoscut că, din punct de vedere igienic, eu folosesc în friseria mea numai specialități de Paris de clasa primă! Și anume: Toate utensiliile, cum sunt mașinele de tuns, foarfecele, briciurile, etc., se desinfecțază îndată după întrebuințare în **Aparatul special de desinfecare parisian**, întrebuințând Formalin, Sublimat, Carbol, etc., și Pastă antiseptică pentru briciu, așa că e absolut imposibil ca să treacă dela unul la altul ceva boală de piele prin aceleași unelte!

Să întrebuințeze în atelierul meu deja acum:

Mantaua de hârtie de mătăsă,

ceva de tot nou și higienic, pentru frizat, ras și tuns, și **guler patent** pentru tuns cu **prințetor de păr tăiat**, care face imposibilă căderea de păr mărunț pe lângă grumaz, etc.

Cremă de ras parisiană prima, fără amestecare cu apă. — „**Allen Voraus**“ suplinitor săpunului de ras. — **Pulveră de săpun parisiană**, și **săpun de cabinet parisian** prima, etc.

După ras, pentru îndepărtarea din obraz a jubrițelor, coșilor și roșeții pielii, folosesc 1/10% Sublimat, Crystal-Sirius, și o specialitate de apă higienică, cum și Bloc-Hyalin, Bloc-Hygienic și Tablete-Regina, etc.

— Apoi ceva de tot nou:

Ștergare de obraz din hârtie de mătăsă „Krépe“

(pentru zbicire), veritabile, în crème și alb, folosite numai la o radere!

Anunț apoi, că am **depozit permanent** de tot felul de

Peruce de stradă și de teatru,

de tot soiul, pentru ori-ce etate, atât pentru dame, cât și pentru domni. Toupete, bretonuri pentru dame, plete, frisette, etc., precum și **depozit de legătoare de mustați** de felurite soiuri; colorii de păr și cosmetice, etc.

Imi țin încă de dorință a exprima onorațiilor mei mușterii mulțumirile mele pentru spriginul de până acum, și îi rog a mă onora și mai departe cu spriginul lor prin cercetarea salonului meu de frizat.

Atestatul medical a să vedea în Nrii. 18, 20 și 23, ai acestei foi!

Cu toată stima:

IOAN ANDRESCU
Friseur și Perruquier

Un învățăcel.

Care să fie din o familie bună, și să aibă 1—2 clase civile, reale sau gimnasiale, pe lângă întreaga întreținere, să primește momentan în prăvălia cu mărfuri de modă și manufactură a subscrisului

Iulius Popovici.
comerciant
Hațeg.

Învățăcel de prăvălie.

În prăvălia de manufactură a subscrisului se primește un învățăcel din casă bună, care să aibă 2—3 clase gimnasiale ori reale, și să cunoască cât se poate și limbile germană și maghiară.

Condiții favorabile.

Ioan Lazaroiu,
comerciant.
Orăștie (Szászváros).

2 învățăcei!

În prăvălia de manufactură și fer a subscrisului se primesc numai decât

doi învățăcei,

cu condițiuni foarte favorabile.

Pe lângă limba română se recere să înțeleagă și limbile maghiară și germană.

A se adresa subscrisului:

George Ivașcu
comerciant în Abrud.
(Abrudbánya).